

Hit med Historien 1914-1949

Køge 1914-1924

Læs en kort beskrivelse af Første Verdenskrig. Få din lærer til at hjælpe dig med at finde litteratur.

Det kan være svært at sammenligne pengenes værdi gennem tiden. Prøv alligevel, om du kan finde oplysninger om løn og priser fra perioden, og prøv at sammenligne dem med løn og priser i dag.

Find fra perioden litteratur af danske forfattere.

Find billeder af malerier og anden kunst fra dengang. Hvad hedder stilarterne?

Find musik fra denne periode. Spørg din lærer om jazz og om danske revyviser.

Film var ved at komme frem. Undersøg, hvordan det var i Køge. Brug aviserne fra dengang.

Undersøg moden omkring 1920. Der findes bøger om det. Prøv at finde annoncer i aviserne fra dengang.

Spørg i din familie og i din omgangskreds om nogle har billeder fra 1910 til 1925.

Køge by

Kopier et kort af Køge i dag. Find et kort fra omkring 1920 og sammenlign byen fra dengang med kortet fra i dag. Beskriv forskellene.

Tegn ind på dit kort steder, som er interessante fra perioden 1914 – 1924. Lav evt. en guidet tur for dine kammerater ud fra kortet.

Første verdenskrig

Undersøg, hvor de danske sikringsstyrker var indkvarteret i byen under Første Verdenskrig. Tegn det eventuelt ind på dit kort.

Værfterne

Hvor lå værfterne, der blev bygget lige efter Første Verdenskrig? Tegn placeringen ind på et nutidigt kort.

Fortæl på en planche om værfterne og om, hvorfor de måtte lukke.

Find boligerne, som blev bygget til de ansatte på værfterne. Tag fotos af dem, beskriv dem og prøv, om du kan finde beboere, der kan fortælle bygningernes historie op til i dag.

Gummifabrikken

Lav en kronologisk linie, der fortæller gummifabrikkenes historie op til i dag.

Besøg fabrikken. Tag billeder og sammenlign dem med billederne fra tidligere tider. Lav interviews med ansatte, som kender til fabrikkens historie. (Husk at forberede dig grundigt.) Hvad har fabrikken fabrikeret om gennem tiderne til i dag. Gå i aviserne og find annoncer fra fabrikken i de enkelte årtier.

Find oplysninger om Albert Teilmann og fortæl hans historie.

Byen vokser

Vis på et kort de kvarterer, som blev bygget i Køge i perioden 1914-1924.

Find huse fra dengang og tag billeder af dem (husk at spørge om lov) og tal med beboerne i dem.

Prøv om du kan finde ud af, hvilken stilart, husene er bygget i.

Køge-Ringstedbanen

Læs i aviserne fra dengang og find omtalen af banen. Bag i aviserne, på annoncesiderne, var der ofte køreplaner for banen. Find dem.

Familien

Spørg i din egen familie, om I har billeder fra jeres familie fra denne periode.

Hvor lå Køge Søbadeanstalt? Hvor lå teltpladserne (campingpladserne) dengang?

Kontakt de lokale spejderkorps og spørg om deres historie.

Hvordan legede børn dengang? Kontakt Legetøjsmuseet og spørg dem.

Har du leget med legetøj, der lignede det fra dengang?

Hvad var Den pske Syge for noget? Slå det op i et leksikon

Hvor mange mennesker døde af sygdommen?

Hvordan udviklede sygdommen sig?

Køge 1925-1932

Læs en kort beskrivelse af Det Store Krak i USA i 1929. Få din lærer til at hjælpe dig med at finde litteratur.

Prøv om du i Statistisk Årbog eller andre steder kan finde tal for arbejdsløsheden i Danmark i denne periode. Sammenlign med i dag.

Det kan være svært at sammenligne pengenes værdi gennem tiden. Prøv alligevel, om du kan finde oplysninger om løn og priser fra perioden og prøv at sammenligne dem med løn og priser i dag.

Find fra perioden litteratur af danske forfattere.

Find billeder af malerier og anden kunst fra dengang.

Find musik fra denne periode. Spørg din lærer om jazz og swing og om danske revyviser.

Hvilke film var populære? Undersøg filmannoncer fra Køge i denne periode. Hvor lå biograferne?

Undersøg moden omkring 1925. Der findes bøger om det. Prøv at finde annoncer i aviserne fra dengang. Lav en modeudstilling med modeller i pap. (Har du tid, kan man jo selv arrangere en modeopvisning)

Spørg i din familie og i din omgangskreds om nogle har billeder fra 1920'erne og 1930'erne.

Køge by

Tag kopi af et kort af Køge i dag. Find et kort fra omkring 1930 og sammenlign byen fra dengang med kortet fra i dag.

Beskriv forskellene.

Tegn ind på dit kort steder, som er interessante fra perioden 1924 – 1932.

Lav evt. en guidet tur for dine kammerater ud fra kortet.

Skolerne

Findes Tøxens Skole og Brochmands Skole stadig?

Find billeder i bøger om skolegangen i gamle dage på dit skolebibliotek. Kan du ud fra billederne beskrive, hvordan det var at gå i skole dengang.

Find evt. ud af, hvor mange år man gik i skole og hvilke klassetrin og eksamener, man havde.

Få din lærer til at hjælpe dig.

Prøv, om du kan skaffe nogle lærebøger fra 1930'erne.
Hvilke slags karakterer fik man i skolen dengang, og hvornår fik man dem?
Lav en time, hvor I alle opfører jer, som man opførte sig i skolen i 1930'erne.
Måtte man slå skoleeleverne dengang?

Junckers Savværk

Hvem var Flemming Juncker?
Undersøg om det kan lade sig gøre at besøge Junckers Savværk. Hvis du besøger Savværket, så spørg om de kan fortælle dig om dengang fabrikken blev grundlagt.
Der var mange andre store industrivirksomheder i Køge i 1930'erne. Lav en oversigt over dem, hvor du beskriver dem med tekst og billeder.
Hvor mange af dem ligger stadig i Køge?
Tegn dem ind på et kort over Køge i dag.
Kan man besøge dem?
Tag eventuelt kontakt til dem og spørg dem om deres historie.

At være barn omkring 1930

Kender du nogle ældre mennesker, der kan fortælle dig om 1930'erne?
Undersøg i bøger, i Byarkivet og på museerne, hvilket legetøj man havde dengang.
Har du leget med det samme legetøj?
Hvad er forskellen på legetøjet i dag og legetøjet dengang?
Lav en oversigt, hvor du sammenligner lege og legetøj fra dengang med lege og legetøj i dag.
Hvor badede man om sommeren dengang? Bader man de samme steder i dag? Vis det på et kort.

Køge 1933-1939

Læs i en Danmarkshistorie om arbejdsløsheden i Danmark og i Europa i denne periode.
Adolf Hitler og hans nazistiske parti får i denne periode magten i Tyskland. Hvad var der skete i Tyskland?
Hvad er nazisme?
Var der nazisme i Danmark? I Køge?
Forfølgelsen af jøderne var voldsom i Tyskland i denne periode. Find litteratur om det?
Find dansk litteratur fra denne periode. Få din lærer til at hjælpe dig.
Hvem var Valdemar Rørdam?
Hvem var Harald Bergstedt?
Hvad skete der med dem efter krigen?
Find billeder af malerier og anden kunst fra dengang.
Find musik fra denne periode og spil det for dine kammerater.
Der var nogle meget kendte sangere og sangerinder i slutningen af 1930'erne. Prøv, om du kan finde deres musik.
Find biografreklamer fra Køge i aviserne fra dengang.
Lav en lille udstilling.
Hvor lå biograferne i Køge?
Undersøg moden i 1930'erne. Der findes bøger om det.
Find annoncer i de lokale aviser fra 1930'erne.
Undersøg om din familie har billeder fra dengang.
Har du familie, som kan fortælle fra tiden midt og sidst i 1930'erne?

Kopier et kort af Køge i dag.
Find et kort fra omkring 1935, og sammenlign med et kort fra i dag.
Tegn evt. forskellene ind på kortet fra i dag.
Beskriv forskellene.

Flere arbejdspladser

Besøg eventuelt "Kemisk Værk Køge A/S" (hvad hedder fabrikken i dag?).
Hvad er forskellen på dengang og i dag?
Hvordan var kvindens stilling på arbejdsmarkedet og i hjemmet dengang?
Lav en opstilling, hvor du sammenligner kvinders og mænds roller dengang og i dag.
Brug listen til et oplæg til diskussion i klassen om kønsroller dengang og i dag. Du bestemmer, hvad der skal diskuteres.

Fritiden

Hvad er forskellen på legetøjet i dag og legetøjet dengang?
Lav en oversigt, hvor du sammenligner lege og legetøj fra dengang med lege og legetøj i dag.
Lav en liste over fritidsinteresser i slutningen af 1930'erne. Er der nogle, som vi stort set ikke kender i dag?

Køge Boldklub

Lav en lille udstilling, hvor du viser Køge Boldklubs historie. Du kan blandt andet finde oplysninger på boldklubbens hjemmeside.
Lav en oversigt over Køge Boldklubs placering i de forskellige mesterskaber fra 1895 og op til i dag.

Køge 1940-1949

Find på skolebiblioteket en kort gennemgang af Den Anden Verdenskrig.
Find på skolebiblioteket en kort gennemgang af Besættelsen 1940 – 1945.
Lav en tidslinie med de vigtigste begivenheder under den tyske besættelse af Danmark.
Gør plads til at du kan skrive begivenheder fra Køge ind på linien.
Få din lærer til at hjælpe dig med at finde oplysninger specielt om Køge under besættelsen.
Find et kort over Køge fra dengang (du kan eventuelt bruge et kort fra i dag) og tegn ind de steder,
– hvor der var indkvarteret tyske soldater under krigen,
– hvor der var flygtningelejre efter krigen.
Find fra perioden litteratur af danske forfattere.
Find billeder af malerier og af satiriske tegninger fra aviserne fra perioden. Få hjælp fra din lærer.
Find musik fra perioden, især swingmusik med danske orkestre og danske revyviser. Spil det for dine kammerater.
Hvad er historien bag sangen "Lili Marlene"?
Folk hørte megen radio under krigen. Find radioprogrammerne i aviserne fra dengang.
Folk gik meget i biografen under krigen. Man så ikke engelske og amerikanske film. Hvorfor ikke?
Hvad så man så?
Find annoncerne fra Køge dengang i aviserne.

Undersøg moden omkring 1940. Der findes bøger om det. Prøv at finde annoncer i aviserne fra dengang. Hvordan blev moden mod slutningen af krigen?

Lav en modeopvisning eller en lille udstilling med tøj fra slutningen af krigen.

Spørg i din familie og i din omgangskreds om nogle har billeder fra besættelsestiden.

Kan nogen fra din familie huske noget fra besættelsestiden?

Find interessante steder i Køge fra krigens tid: Mindeplader, beskyttelsesrum, bygninger, vigtige steder for modstandsbevægelsen osv.

Skolerne under besættelsen

Lav en oversigt over, hvornår skolerne i Køge blev besat af de tyske soldater eller af flygtninge. Prøv at lave et skema for en elev i 1940.

Frygten for luftangreb

Læs på biblioteket i aviserne fra Køge fra 1940-1942. Find artikler om luftbeskyttelsen af Køge by – der er mange.

Undersøg, hvad CB og CBU var for noget. Fandtes det i Køge?

Find de gamle beskyttelsesrum fra krigens tid i Køge. En gang imellem kan man komme ned i dem.

Hvad var "Onkel Toms hytte". Find billeder af den. Hvorfor troede folk ikke, at den duede til sit formål.

Hverdagen

Lav en liste over de varer og ting fra 1945, som man ikke kunne få i Danmark.

Lav rationeringskort (hvad brugte man dem til?) på de vigtigste dagligvarer i dag.

Aftal en rationering for en uge for klassen, hvor man kun må spise det, man kan få ifølge rationeringskortene.

Diskuter, hvor mange af jer, der kunne overholde rationeringen. Få din lærer til at hjælpe dig med at fastlægge rationeringen og diskuter rationeringens størrelse i klassen

Hvad var L.A.B.? Har vi noget tilsvarende i dag?

Kunne man køre i bil under besættelsen? Hvem kunne? Og hvordan kunne man det uden at have benzin? Find billeder og tegninger.

Modstanden

Hvilke modstandsaktiviteter foregik der i Køge under krigen. Lav en liste.

Undersøg, hvor der skete sabotager.

Find eksempler på illegale blade fra Køge på Byarkivet.

Hvorfor lavede man illegale blade?

Find mindepladen for Erik Boelskov på den gamle Tøxens Skole. Hvem var Erik Boelskov?

Undersøg og fortæl hans historie.

I oktober måned 1943 flygtede mange jøder gennem Køge på vej til Sverige. Hvorfor gjorde de det?

Undersøg historien bag og find flugthistorier (måske kender du nogen, der var med?) fra Køge.

Hvorfra i Køgeområdet blev flygtningene udskibet til Sverige? Tegn ind på et kort.

Der foregik våbenedkastninger vest for Køge.

Hvorfor blev der kastet våben ned, og hvem gjorde det?

Hvor foregik det på Køge-egnen?

Find ud af historien bag våbenmodtagefolkene fra Køge.

Befrielsen

Hvornår overgav tyskerne sig i Danmark? Var det den 4. eller 5. maj 1945?

Har du familie, som kan huske befrielsen?

Modstandsbevægelsen fra Køge samledes i Køge by. Hvor skete det? Besøg stedet, og tag eventuelt et par billeder, du kan sammenligne med billeder fra maj 1945.

Der var et særligt problem med de tyske marinefartøjer i Køge Havn. Find ud af historien om det, og lav en lille udstilling om det, der skete.

Efter krigen blev der oprettet flere flygtningelejre i og omkring Køge. Skolelever har samlet materiale om det. Materialet ligger på Køge Byarkiv. Find ud af, hvor lejrene lå (tegn ind på et nutidigt kort), og hvem der boede i dem.

En af lejrene blev kaldt Nordlejren. Den havde også eksisteret under krigen. Hvad havde den været brugt til?